וועט פראנקרייך באשטימען אן אראבישן קעניג אין סיריע?

(א בריוו פון פאריז) פון י. שעכטמאן

אין דער אראבישער און דער ענגלישער פרעסע גייען די לעצטע צייט ארום קלאנגען וועגן א גאנץ נייער ווענדונג אין דער אראבישער פאליטיק. די דאזיקע קלאנגען זיינען פארבונדן מיט דער נסיעה פון דעם מיניסטער־פרעזידענט פון איראק, נורי־פאשא, וועלכער האט סוף מארט באזוכט ירושלים און איז פון דארט געפארן ...

דעם קעניג פייזאל און צו זיין מיניסטער פרעזידענט נורי פאשא זיינעם א פריוואטן סעקרעטאר, און אז פאנטא האט אפילו געהאט בדעה פעריזנלאך צו פארן אין באגדאד. אויפן סמך פון דעם קאנסטרו־אירט מען איצט די פאלגנדיקע קאמבי־נאציע:

...

איבן סאיד, וואס איז אקארשט געשלאסן געווארן דורך נירו פאשא, מוז זיכערן א וואויל וואלענדע באציאונג צו דעם פלאן מצד איבן סאיד, און וועלכער עס מוז אויך אריינגעצויגן ווערן פאלעסטינע; ניט אומזיסט, זאגט מען, האט דער נציב פון ארץ־ישראל דעם 27טן מארט אויפגענו־מען אין ירושלים נורי־פאשא פאר זיין נסיעה אין מעקא.

הסכמה פון איבן סאיד. איבן סאיד וועט אנערקענען אן אראבישע פעדעראציע נאר דאן, ווען ע ר וועט שטיין בראש פון אזא פעדעראציע. און וואס איז נוגע ספע־ציעל סיריע, קאן איך אייך פארזיכערן, אז פראנקרייך האט ניט בדעה "איינצולאדן" אלי צו פארנעמען דעם סירישן טראן. פראנקרייך האט שוין איין מאל געהאט א טרויעריקן עקספערימענט מיט א "סי־

...

די שלעכטע גזירה

אין יענע אלטע צייטן, ווען די ווילדע ישמעאלים האבן נאך געוועלטיקט אין ארץ ישראל — האבן אידן געהאט אויסצושטיין געברענטע צרות פון זייערע אונטערדריקער.

האבן זיי איינמאל ארויסגעטראגן א גזרה, אז יעדער איד, וואס וועט שטארבן, זאל מען אים באגראבן פאר זייער מע־טשעט, כדי די ישמעאלים זאלן קאנען גוט אפשפעטן פון די אידן.

צו ווארפן אין מת. אבער מיטאמאל זיינען זייערע הענט אפגעדארט געווארן — זיי האבן שוין ניט געקאנט צוריקנעמען די הענט. האבן זיי געוואלט די קעפ ארויס־נעמען פון די פענסטער, — איז פלוצלונג דאס פענסטער קליין געווארן. האבן זיי שוין געוואלט ארויסשפרינגען דורך די פענסטער אין דרויסן ארויס — זיינען ביי זיי די פיס אפגענומען געווארן.

...

די שיינע קייזערן עליזאבעט פארליבט זיך אין גרויסן דיכטער
העינריך היינע נאך זיין טויט

העינריך היינע — איינער פון די אומ־גליקלאכסטע און גלייכצייטיק, גרעסטע דיכטער פון דער וועלט — איז געשטארבן אין יאר 1856 אין פאריז. געלעבט האט ער 56 יאר. זיין קבר שטייט איינזאם ביז צום היינטיקן טאג אין פאריז. אין זיין פאטערלאנד, דייטשלאנד האט מען זיינע ביינער נישט איבערגעפירט. הגם ער איז איינער פון די גרעסטע דייטשע דיכטער און פארנעמט אן ארט לעבן שי־לער און געטע. ...

לעבן איז זי ארומגעפארן. זי האט געפירט זייער אן איינזאם לעבן און אירע שלע־סער האט זי געהאט ווייט פון ווין און בכלל ווייט פון עסטרייך. איר הויפט שלאס איז נאך געווען אויף קארפו אין גריכנלאנד. אין איר קארפוער שלאס האט עליזאבעט געהאט נישט ווייניקער ווי 128 צימערן.

עליזאבעט איז בכלל געווען א מאר־נער מענש. זי פלעגט אנטלויפן פון אי־רע קייזערלאכע פליכטן. ...

לאכע מענשלאכע פעלערן. עליזאבעט האט זיך אינטערעסירט מיט יעדער שורה, וואס היינע האט ווען עס איז געשריבן. אמאל איז זי געווארן געווארן ווען עט־לאכע לידער פון היינע, וואס זיינען צו־ליב זייער פאליטישן אינהאלט נישט גע־ווען פארעפנטלאכט. די צענזור האט זיי קאנפיסקירט. ...

צו זיין און זי האט איר נקמה אקט דורכ־געפירט. זי האט ביי איינעם פון די בא־רימטסטע סקולפטורן פון די באמאלסט, ביי האסטעלרים פון רוים, באשטעלט א דיינקמאל פאר איר געליבטן דיכטער פון דעם טייערסטן מארמאר. מיט גרויס פאמפע, און אויף דעם שענסטן פלאץ פון איר קארפוער שלאס האט זי געלאזט אויפשטעלן דעם דאזיקן דיינקמאל. ...

שריבן אויך לידער צו איר געליבטן דיכ־טער. פארשטייט זיך, אז נישט אלע לידער זיינען פארעפנטלאכט געווארן, אבער די, וואס זיינען יא פארעפנטלאכט געווארן, זיינען אויך זייער אינטערעסאנט. דארט זיך עס כסדר וועגן דעם קניען אויף דעם קבר פון דעם געליבטן דיכטער, ווע־גן אנרירן כאטש מיט די קני דעם שטויב פון דער ערד, אונטער וועלכער זיין קער־פער רוט, וועגן דעם אומענדלאכן ווייט, פארוואס עס איז איר נישט באשערט ...

...

THE ISRAELITE PRESS
The only Jewish Newspaper in Western Canada.
דאס אידישע ווארט
Office and Place of Business: New Israelite Press Bldg., 165 Selkirk Ave. East
Published daily except Saturday and Sunday
ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA
Subscription: $6.00 per year
Established 1910 Phones: 55 409—52 213
Winnipeg — Manitoba

ערב א ברוגז צווישן מוסאליני און דעם פאבסט

דער שידוך געשלאסן פון מוסאלינין צווישן דעם פאשיזם און דער קירך איז ניט געווען באזונדערס מזל'דיק. גלייך פון אנהויב זיינען פארגע־קומען רייבונגען צווישן דער פאשיסטישער רעגירונגען און דעם וואטיקאן, און איצט האט זיך עס אנטוויקלט אין ערנסטע צוזאמענשטויסן, איינשליסנ־דיק א פאגראם אויף א קאטוילישן פארלאג, מיט ברענען קאטוילישע ביכער און צייטונגען אויפ'ן שייטער־הויפן און טרעטן מיט די פיס א פארטרעט פונ'ם פאבסט.

...

איבערברוך פון די פריינטלאכע באציאונגען צווישן אים און דעם פאבסט, מיט אויסזיכטן אויף א פולשטענדיקן צוזאמענברוך.

די פאשיסטן ווילן ניט לוידן, וואס די קירך טיילט ניט אוים דעם גע־העריקן כבוד צום פאשיזם, און אט די באציאונג האט עס געפירט צו אפע־נע איבערפאלן מצד די פאשיסטן אויף דעם וואטיקאנס פארשטייער און די־נער, און דער פאבסט אליין, אין בילד, איז ניט געשאנעוועט געווארן. און מוסאלינים פאליציי איז געבליבן גלייכגילטיק צו די אנטי־פאבסטישע אוים־ברוכן: א סימן, אז מוסאליני איז מיט זיי ניט אומצופרידן.

דער קליניק מיטגלידערשאפט קאמפיין

די מאונט כרמל קליניק איז איינע פון די איינגסטע אידישע קהל'שע אינסטיטוציעס דא אין שטאט. פאר די עטלאכע יאר פון איר עקזיסטענץ האט זי זיך אבער שטארק אנטוויקלט און באפעסטיקט אויף דער היגער אי־דישער גאס, און איז געווארן איינע פון די אינסטיטוציעס, אין וועמעס נוצ־לאכקייט קיינער דארף מער ניט צווייפלען.

די קליניק, אין איר איינענער געביידע, איז איצט א מאדערנע מעדי־...

...

אבער די מאונט כרמל קליניק נויטיקט זיך פארט אין א באשטימטער סומע געלט, כדי זי זאל ווייטער קאנען אנגיין מיט איר גוטער ארבעט, ווייטער באדינען די אידישע גאס און ווייטער איינפירן נויטיקע אויסבעסערונ־גען. זי האט דערפאר איצט אנגעפאנגען איר יערלאכן מיטגלידערשאפט קאמ־פיין צו שאפן די נויטיקע סומען.

די אידישע באפעלקערונג פון וויניפעג, וואס אנערקענט די וויכטי־קייט און נוצלאכקייט פון דער אינסטיטוציע, וועט זיכער געבן איר די גע־לעגנהייט אנצוגיין ווייטער מיט איר ארבעט, און די צו וועמען מען וועט זיך ווענדן וועלן ניט אפזאגן זיך פון געבן זייער יערלאכן ביישטייער פאר'ן אויפהאלט פון דער קליניק.

דערמיט וואס אין אזא קריטישער צייט האט זי באוויזן אויסצומיידן דעם קריזיס, פארדינט זי באזונדערס דעם צוטרוי און סימפאטיע פון דער היגער אידישער באפעלקערונג.

"איין דאלאר פאר א ליידנדיקן קינד"

פאר די לעצטע צוועלף יאר האט דער היגער קינדערשער שפיטאל קיין איינציק מאל ניט געווענדעט זיך דירעקט צו דער באפעלקערונג נאך ...